

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

Coordinació: BARRULL PELEGRI, JAUME

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA			
Codi	100015			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Història	2	OBLIGATÒRIA	Només examen
	Grau en Història de l'Art	2	OBLIGATÒRIA	Només examen
Nombre de crèdits ECTS	7,5			
Grups	1GG,1GM			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	BARRULL PELEGRI, JAUME			
Departament/s	HISTORIA			
Idioma/es d'impartició	Català (material docent en català, castellà i anglès)			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BARRULL PELEGRI, JAUME	jbarrull@historia.udl.cat	3,75	Dilluns i dimarts d'11 a 12 (despatx 2.14.3)
RAMON MOLINS, GABRIEL	gramon@historia.udl.cat	3,75	Dilluns i dimarts d'11 a 12 (despatx 2.10) i altres hores a convenir

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura on s'introdueixen, exploren i treballen els conceptes claus per entendre el passat humà contemporani i els seus processos de canvi. Hi ha una especial atenció per la introducció dels mètodes de treball i estudi propis de la historiografia, posant èmfasi en els més útils per a la història contemporània.

A més de les classes presencials, centrades en la història del segle XIX, es duran a terme tutories individuals i grupals per tal d'encaminar el treball individual que haurà de tractar una temàtica concreta de la història del segle XX.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències significatives

Competències	objectius formatius
C1: Coneixement dels principals conceptes propis de l'estudi de la història contemporània.	O1: Aprendre, treballar i utilitzar conceptes clau.
C2: Coneixement de fets, processos i canvis clau en la història contemporània.	O2: Aprendre a analitzar fets singulars i processos a curt i llarg termini en les societats humanes del passat.
C3: Capacitar l'alumnat per a relacionar críticament diversos processos històrics.	O3: Reflexionar entorn del passat per a entendre la configuració de les societats humanes actuals.
C4: Capacitació per a comparar fets, processos i canvis entre les diferents societats humanes del passat.	O4: Aprofundir en els aspectes diferenciadors a nivell individual i col·lectiu que configuren les desigualtats socials, econòmiques, de gènere i culturals i les seves característiques comunes de forma transversal.
C5: Coneixements bibliogràfics d'història contemporània	O5: Aprendre i dominar la bibliografia i el seu accés
C6: Capacitació per a desenvolupar tasques d'aprenentatge en entorns virtuals acadèmics	O6: Aprendre l'ús de les noves tecnologies

Continguts fonamentals de l'assignatura

1	12/9	El llarg segle XIX: conceptes previs
2	13/9	Estructura demogràfica del món contemporani
3	19/9	Els fonaments econòmics del món contemporani: la Revolució Industrial
4	20/9	Els fonaments econòmics del món contemporani: la Revolució Industrial
5	26/9	Els fonaments culturals del món contemporani: la Il·lustració
6	27/9	Els fonaments culturals del món contemporani: el Romanticisme
7	3/10	L'era de les revolucions: la Revolució Americana
8	4/10	L'era de les revolucions: la Revolució Francesa
9	10/10	L'era de les revolucions: la Revolució Francesa i l'Imperi napoleònic
10	11/10	L'era de les revolucions: les independències llatinoamericanes
11	17/10	classe pràctica: revolució industrial i revolució política
12	18/10	Revolucions i contrarevolucions en l'Europa del segle XIX: la Restauració
13	24/10	Revolucions i contrarevolucions en l'Europa del segle XIX: el cicle revolucionari fins 1848
14	25/10	La formació de la classe obrera i els orígens del socialisme
15	31/10	El naixement dels nacionalismes: la Revolució de 1848
16	7/11	El naixement dels nacionalismes: les unificacions alemanya i italiana
17	8/11	L'època de l'imperialisme
18	14/11	L'època de l'imperialisme
19	15/11	L'època de l'imperialisme
20	21/11	El Japó de la revolució Meiji
21	22/11	Rússia
22	28/11	Els Estats Units d'Amèrica: de nació a imperi
23	29/11	classe pràctica: els nacionalismes del S.XIX
24	5/12	Llatinoamèrica durant el segle XIX
25	12/12	L'imperi otomà i el món àrab
26	13/12	Els inicis del moviment feminista
27	19/12	La primera globalització
28	20/12	La crisi finisecular: la pau armada: Triple Aliança i Triple Entente
29	9/1	La crisi finisecular:
30	10/1	Evolució de les estructures constitucionals i tendències culturals

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*
Classe magistral (M)	Temari descrit a la secció 3 (Continguts)	O1, O2, O3, O4, O5	1	57	47
Seminaris (S)					

Pràctiques (P)	debats sobre diferents aspectes de l'assignatura en base a lectures prèvies	O1, O2, O3, O4, O5	1	3	6
Treballs (T)	Projecte final	O1, O2, O3, O4, O5	1	1	40.5
Tutories (Tut)	Tutories grupals i individuals presencials o virtuals	O1, O5		1	
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Exàmen	O1, O2, O3, O4, O5	1	2	20
TOTAL				64	123,5

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	As: millora la nota a través de la participació activa a l'aula. Inclou l'assistència a les tutories.	Control d'assistència.	O1, O5	Assistència	10%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Prova escrita.	Prova escrita sobre les classes i el material complementari	O1, O2, O3	Prova escrita	40%
Informe (In) / Treballs (T)	Informes dels debats	Comentari escrit dels textos utilitzats per a les classes pràctiques (15% cada comentari)	O1, O2, O3, O4, O5		30%
Informe (In) / Treballs (T)	Treball	Treball sobre un tema a convenir amb el professor referent a la història del segle XX a partir de les lectures recomanades.	O1, O2, O3, O4, O5	Treball	20%
TOTAL					100

Bibliografia i recursos d'informació

ANDERSON, Bonnie S.; ZINSSER, Judith P.: *Historia de las mujeres. Una historia propia*, 2 vols. Barcelona. Crítica, 1991.

BAYLY, Christopher A.: *El nacimiento del mundo moderno 1780-1914. Conexiones y comparaciones globales*, Madrid. Siglo XXI, 2010.

BERG, Maxine: *La Era de las manufacturas: 1700-1820*. Barcelona. Crítica, 1987.

BLANNING, T.C.W.: *Historia de Europa. El siglo XIX*, Barcelona, Crítica, 2002.

- BRIGGS, Asa (dir.): *El siglo XIX*. Madrid. Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 10), 1989.
- *Historia contemporánea de Europa: 1789-1989*, Barcelona, Crítica, 2000.
- BOORSTIN, Daniel J. (dir.): *Estados Unidos*. Madrid, Alianza Editorial (Historia de las civilizaciones, 12), 1989.
- BRAVO, Gian Mario: *Historia del socialismo 1789-1848. El pensamiento socialista antes de Marx*, Barcelona, Ariel, 1976.
- BROCÀ, Salvador de: *Les arrels romàntiques del present*. Barcelona. Edicions 62, 1997.
- BURLEIGH, Michael: *Poder terrenal. Religión y política en Europa. De la Revolución francesa a la Primera Guerra Mundial*, Madrid, Taurus, 2005.
- CASSIRER, Ernst: *Filosofía de la Ilustración*, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1993.
- CHARLE, Christophe: *Los intelectuales en el siglo XIX. Precursores del pensamiento moderno*, Madrid, Siglo XXI, 2000.
- CIPOLLA, Carlo M.: *Economic history of world population*, 1962.
- CRANSTON, Maurice: *El Romanticismo*, Barcelona, Grijalbo Mondadori, 1997.
- DEGLER, Carl N.: *Historia de Estados Unidos*, 2 vols. Barcelona. Ariel, 1996.
- DIAZ, Furio: *Europa: de la Ilustración a la Revolución*, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- DAVIDSON, Neil: *Transformar el mundo. Revoluciones burguesas y revolución social*, Barcelona, Pasado&Presente, 2013.
- DUBY, Georges; PERROT, Michelle (dirs.): *Historia de las mujeres en Occidente*, Vol. 4, Madrid, Taurus, 1992.
- ESCUADERO, Antonio; "Volviendo a un viejo debate: el nivel de vida de la clase obrera británica durante la Revolución Industrial", *Revista de Historia Industrial*, N. 21, 2002, pp. 13-60.
- FERGUSON, Niall: *El imperio británico. Cómo Gran Bretaña forjó el orden mundial*, Barcelona, Debate, 2006.
- FERRO, Marc (dir.): *Libro negro del colonialismo. Siglos XVI al XXI. Del exterminio al arrepentimiento*, Madrid, La esfera de los Libros, 2005.
- FRADERA, Josep M.; MILLÁN, Jesús (eds.): *Las Burguesías europeas del siglo XIX: Sociedad civil, política y cultura*, Madrid, Universitat de València, 2000.
- GAT, Azar; YAKOBSON, Alexander: *Naciones. Una nueva historia del nacionalismo*, Barcelona, Crítica, 2014.
- GELLNER, Ernest: *Naciones y nacionalismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1983.
- HARTZ, Louis: *La tradición liberal en los Estados Unidos. Una interpretación del pensamiento político estadounidense desde la Guerra de Independencia*, México, Fondo de Cultura Económica, 1991.
- HERNÁNDEZ-PACHECO, Javier: *La conciencia romántica*, Madrid, Tecnos, 1995.
- HOBBSAWM, Eric: *The age of capital (1848-1975)*, Weindenfeld & Nicolson, 1962.
- *The age of revolution (1789-1848)*, Cardinal, 1973.
- *Rebeldes primitivos*, Ariel, 1974.
- *Trabajadores. Estudios de historia de la clase obrera*, Barcelona, Crítica, 1979.

- *The age of empire (1875-1914)*, Cardinal, 1987.
- *Los ecos de la Marsellesa*, Crítica, 1992.
- HOFSTATER, Richard: *La tradición política americana y los hombres que la forjaron*, Barcelona, Seix Barral, 1969.
- HOURANI, Albert: *Historia de los pueblos árabes*, Barcelona, Ariel, 1992.
- JOHNSON, Paul: *El nacimiento del Mundo Moderno*, Buenos Aires, Javier Vergara editor, 1992.
- HONOUR, Hugh: *El Romanticismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1994.
- LICHTHEIM, George: *Breve historia del socialismo*, Madrid, Alianza Editorial, 1975.
- MUNCK, Thomas. *Historia social de la Ilustración*, Barcelona, Crítica, 2001.
- NASH, Mary: *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- NASH, Mary (ed.): *Feminidades y masculinidades. Arquetipos y prácticas de género*, Madrid, Alianza Editorial, 2014.
- PAREDES, Javier: *Historia Universal Contemporánea I: de las Revoluciones Liberales a la Primera Guerra Mundial*, Barcelona, Ariel, 2007.
- PEREIRA, Juan Carlos: *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Barcelona, Ariel, 2001.
- PÉREZ GARZÓN, Juan S.: *Historia del feminismo*, Madrid, Libros de la Catarata, 2011.
- REICHARDT, Rolf E.: *La Revolución Francesa y la cultura democrática. La sangre de la libertad*, Madrid, Siglo XXI, 2002.
- ROBERTSON, Robbie: *Tres olas de globalización. Historia de una conciencia global*, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- RULE, John: *Clase obrera e industrialización: historia social de la revolución industrial británica, 1750-1850*, Barcelona. Crítica, 1990.
- SMITH, Anthony D.: *Nacionalismo. Teoría, ideología, historia*, Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- THOMPSON, E. P.: *La Formación histórica de la clase obrera: Inglaterra, 1780-1832*, Madrid. Capitán Swing, 2012.
- VEIGA, Francisco: *El turco. Diez siglos a las puertas de Europa*, Barcelona, Debate, 2006.
- VILLANI, Pasquale: *La Edad Contemporánea*, 3 vols, Barcelona, Ariel, 1996-1997.
- VILLARES, Ramón; BAHAMONDE, Ángel: *El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX*, Madrid. Taurus, 2001.
- VOVELLE, Michel: *Introducción a la historia de la Revolución francesa*, Barcelona, Crítica, 1981.
- *La mentalidad revolucionaria*, Barcelona, Crítica, 1989.
- VRIES, Jan de: *La Urbanización de Europa: 1500-1800*, Barcelona, Crítica, 1987.
- WRIGLEY, E.A.: *Cambio, continuidad y azar. Carácter de la Revolución industrial inglesa*. Barcelona. Crítica, 1993.
- WOODCOCK, George: *El anarquismo. Historia de las ideas y movimientos libertarios*, Barcelona, Ariel, 1979.
- ZAMAGNI, Vera: *Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la*

integración europea, Barcelona, Crítica, 2004.

ZORGBIBE, Charles: *Historia de las relaciones internacionales*. Vol. 1, Madrid, Alianza Editorial, 1997.